Αρ. Φακ.: 11.17.001.011.231

04 Απριλίου 2024

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αναγραφή προσωπικών δεδομένων σε επιστολή, σε σημείο όπου ήταν ευδιάκριτα εξωτερικά του φακέλου

Με βάση τα καθήκοντα και τις εξουσίες που μου απονέμει το Άρθρο 57(1)(στ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (στο εξής, «ο ΓΚΠΔ»), εξέτασα καταγγελία που υποβλήθηκε στο Γραφείο μου στις 10/11/2023, εναντίον των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με την αναγραφή προσωπικών δεδομένων σε επιστολή, σε σημείο όπου ήταν ευδιάκριτα εξωτερικά του φακέλου.

Βάσει της διερεύνησης της καταγγελίας, έχω διαπιστώσει παραβίαση του ΓΚΠΔ από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και, ως εκ τούτου, εκδίδω την παρούσα Απόφαση.

1. Περιστατικά της Υπόθεσης

- 1.1. Στις 10/11/2023, υποβλήθηκε καταγγελία στο Γραφείο μου, από τον κο ΧΧΧΧ (στο εξής, «ο Καταγγέλλων»), εναντίον των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων (στο εξής, «οι Καθ' ων την καταγγελία»).
- 1.2. Σύμφωνα με τον Καταγγέλλοντα, ο ίδιος είχε αιτηθεί από τις Καθ' ων την καταγγελία, στις 27/09/2023, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στη διεύθυνση veveosisnic@sid.mlsi.gov.cy), όπως του αποσταλεί η αναλυτική κατάσταση των αποδοχών του. Οι Καθ' ων την καταγγελία απέστειλαν στον Καταγγέλλοντα την κατάσταση αποδοχών, μετά από δύο περίπου βδομάδες.
- 1.3. Ωστόσο, όπως ο Καταγγέλλων ανέφερε, τα προσωπικά του δεδομένα, ήτοι ο αριθμός δελτίου ταυτότητας (ΑΔΤ) και ο αριθμός κοινωνικών ασφαλίσεων (ΑΚΑ), είχαν αναγραφεί στο σημείο της επιστολής, όπου αναγράφεται ο παραλήπτης και ήταν ευδιάκριτα και εκτός του ταχυδρομικού φακέλου. Είναι η θέση του Καταγγέλλοντος ότι, πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα είχαν όλοι, από τους οποίους είχε περάσει ο φάκελος (π.χ. ταχυδρόμος, ταχυδρομείο), γεγονός που αποτελεί παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.
- 1.4. Στις 08/12/2023, γνωστοποίησα, στις Καθ' ων την καταγγελία, το περιεχόμενο της υποβληθείσας καταγγελίας και ζήτησα όπως έχω τις θέσεις τους, επί των ισχυρισμών του Καταγγέλλοντος, καθώς και τον σκοπό της αναγραφής των ΑΔΤ και ΑΚΑ στο σημείο που αναγράφεται ο παραλήπτης, με αποτέλεσμα τα δεδομένα να καθίστανται ευδιάκριτα σε τρίτους.
- 1.5. Στις 12/02/2024, απέστειλα ευγενική υπενθύμιση προς τις Καθ' ων την καταγγελία, καθότι παρήλθε η προθεσμία που είχα αρχικά θέσει, ώστε να λάβω την απάντησή τους.

1.6. Σε απαντητική τους επιστολή, οι Καθ' ων την καταγγελία με πληροφόρησαν ότι, στάλθηκαν οδηγίες προς όλα τα επαρχιακά γραφεία των Καθ' ων την καταγγελία, ώστε να προβούν στις απαραίτητες διορθώσεις στις επιστολές και να μην είναι δυνατή η θέαση των ΑΔΤ και ΑΚΑ, εκτός του ταχυδρομικού φακέλου. Προς υποστήριξη των θέσεών τους, οι Καθ' ων την καταγγελία μού κοινοποίησαν το ηλεκτρονικό μήνυμα, το οποίο απέστειλαν στα επαρχιακά γραφεία.

2. Νομική Πτυχή

Ακολουθούν τα Άρθρα και οι Αιτιολογικές Σκέψεις του ΓΚΠΔ, τα οποία αποτελούν το νομικό υπόβαθρο για την υπό αναφορά καταγγελία:

2.1. Άρθρο 4 του ΓΚΠΔ

- «1) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων») το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,
- 2) «επεξεργασία»: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,
- 7) «υπεύθυνος επεξεργασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους».

2.2. Άρθρο 32 του ΓΚΠΔ

- «1. Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων [...].
- 2. Κατά την εκτίμηση του ενδεδειγμένου επιπέδου ασφάλειας λαμβάνονται ιδίως υπόψη οι κίνδυνοι που απορρέουν από την επεξεργασία, ιδίως από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία».

2.3. Άρθρο 58 του ΓΚΠΔ

- «1. Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες εξουσίες έρευνας:
- α) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας και στον εκτελούντα την επεξεργασία και, όπου συντρέχει περίπτωση, στον εκπρόσωπο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία να παράσχουν κάθε πληροφορία την οποία απαιτεί για την εκτέλεση των καθηκόντων της,
- β) να διεξάγει έρευνες με τη μορφή ελέγχων για την προστασία των δεδομένων, [...]
- δ) να ειδοποιεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία για εικαζόμενη παράβαση του παρόντος κανονισμού,
- ε) να αποκτά, από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τον εκτελούντα την επεξεργασία, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων της,
- στ) να έχει πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία, περιλαμβανομένων κάθε εξοπλισμού και μέσου επεξεργασίας δεδομένων, σύμφωνα με το δικονομικό δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους.
- 2. Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες: [...]
- β) να απευθύνει επιπλήξεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία όταν πράξεις επεξεργασίας έχουν παραβεί διατάξεις του παρόντος κανονισμού».

3. Σκεπτικό

- 3.1. Καταρχάς, οι Καθ' ων την καταγγελία ενεργούν ως υπεύθυνος επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα που διατηρούν, κοινοποιούν και, γενικότερα, επεξεργάζονται.
- 3.2. Σύμφωνα με το Άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους κινδύνους που προκύπτουν από μία πράξη επεξεργασίας, στην οποία προβαίνουν, καθώς και την πιθανότητα επέλευσης αυτών και τη σοβαρότητα για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, οι Καθ' ων την καταγγελία, ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων.
- 3.3. Κατά την εκτίμηση του ενδεδειγμένου επιπέδου ασφάλειας, οι Καθ' ων την καταγγελία πρέπει να λαμβάνουν κυρίως υπόψιν, κινδύνους όπως, μεταξύ άλλων, την άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση των προσωπικών δεδομένων, τα οποία τυγχάνουν επεξεργασίας.

- 3.4. Στην προκειμένη περίπτωση, οι Καθ' ων την καταγγελία ενεργούν ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα του Καταγγέλλοντος, που αναφέρονται στην καταγγελία, ήτοι τους ΑΔΤ και ΑΚΑ του, καθότι διατηρούν τα εν λόγω δεδομένα, προς εξυπηρέτηση των δικών τους σκοπών και καθόρισαν τον τρόπο και τα μέσα της αποστολής των επίμαχων δεδομένων, προς τον Καταγγέλλοντα.
- 3.5. Επομένως, βάσει του Άρθρου 32 του ΓΚΠΔ, οι Καθ' ων την καταγγελία όφειλαν να λάβουν επαρκή και κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίσουν ότι, κατά την αποστολή των δεδομένων στον Καταγγέλλοντα, τα προσωπικά δεδομένα του τελευταίου θα απολάμβαναν το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων που ενδεχομένως να προέκυπταν.
- 3.6. Οι ΑΔΤ και ΑΚΑ αναγράφονταν σε σημείο της επιστολής, από το οποίο υπήρχε η δυνατότητα θέασης, εκτός του ταχυδρομικού φακέλου, από τρίτα άτομα. Μάλιστα, όταν οι Καθ' ων την καταγγελία ερωτήθηκαν σχετικά με τον σκοπό της αναγραφής των εν λόγω δεδομένων στο συγκεκριμένο σημείο της επιστολής, απάντησαν ότι, προέβηκαν σε ενέργειες, ώστε να μην αναγράφονται πλέον τα δεδομένα αυτά, σε σημείο ευδιάκριτο από τρίτα πρόσωπα.
- 3.7. Λαμβάνοντας υπόψιν, τόσο τις θέσεις του Καταγγέλλοντος, όσο και αυτές των Καθ' ων την καταγγελία, κρίνω ότι, η αναγραφή των ΑΔΤ και ΑΚΑ σε σημείο από το οποίο να είναι ευδιάκριτα εξωτερικά του φακέλου, από τρίτα εκτός του Καταγγέλλοντος και των Καθ' ων την καταγγελία πρόσωπα, δεν είναι αναγκαία, αφού δεν εξυπηρετεί τον επιδιωκόμενο σκοπό, ήτοι την αποστολή της επιστολής στον ορθό παραλήπτη. Αντιθέτως, εγείρει τον κίνδυνο της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης στα δεδομένα αυτά.
- 3.8. Με βάση τα στοιχεία που προσκομίστηκαν ενώπιόν μου, δεν αποδεικνύεται / διαφαίνεται ότι τρίτα, μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, έχουν αποκτήσει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα του Καταγγέλλοντος.
- 3.9. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, οι Καθ' ων την καταγγελία, θα έπρεπε να είχαν εφαρμόσει κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίσουν ότι, τα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονταν στην επιστολή που απέστειλαν στον Καταγγέλλοντα, δεν θα τύγχαναν μη εξουσιοδοτημένης προσπέλασης. Ωστόσο, οι Καθ' ων την καταγγελία δεν είχαν λάβει τα αναγκαία μέτρα, προς εξάλειψη και/ή μετριασμό του κινδύνου αυτού, κατά παράβαση του Άρθρου 32 του ΓΚΠΔ.
- 3.10. Λαμβάνονται με θετικό πρόσημο οι ενέργειες, με τις οποίες οι Καθ' ων την καταγγελία προχώρησαν και τα μέτρα που έλαβαν, εκ των υστέρων, ώστε να μην είναι πλέον δυνατή η θέαση των ΑΔΤ και ΑΚΑ, σε σημείο εμφανές εξωτερικά του φακέλου, κατά την αποστολή επιστολών.

4. Κατάληξη

- 4.1 Έχοντας υπόψιν όλα τα ανωτέρω στοιχεία, ως αυτά έχουν παρατεθεί και, με βάση τις εξουσίες που μου παρέχονται από το Άρθρο 58 του ΓΚΠΔ, κρίνω ότι υπάρχει παραβίαση του Άρθρου 32 του ΓΚΠΔ.
- 4.2 Υπό το πρίσμα των παρακάτω μετριαστικών (α-γ) και επιβαρυντικών (δ) παραγόντων:

- α. το γεγονός ότι, δεν έχει υποβληθεί άλλο παράπονο, στο Γραφείο μας, εναντίον των Καθ' ων την καταγγελία, που να αφορά σε παρόμοιο περιστατικό,
- β. την, εκ των υστέρων, λήψη μέτρων, από μέρους των Καθ' ων την καταγγελία, ώστε να μην είναι πλέον δυνατή η θέαση των ΑΔΤ και ΑΚΑ, εξωτερικά του φακέλου, κατά την αποστολή επιστολών,
- γ. το γεγονός ότι δεν αποδεικνύεται ότι, τρίτα άτομα έχουν αποκτήσει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα του Καταγγέλλοντα,
- δ. τη μη ύπαρξη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, από τους Καθ' ων την καταγγελία,

ασκώ τις διορθωτικές εξουσίες που μου απονέμει το Άρθρο 58(2) του ΓΚΠΔ, δυνάμει του οποίου

«Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες: [...]

- β) να απευθύνει επιπλήξεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία όταν πράξεις επεξεργασίας έχουν παραβεί διατάξεις του παρόντος κανονισμού».
- 4.3 <u>Αποφάσισα</u> να απευθύνω <u>Επίπληξη προς τις Υπηρεσίες Κοινωνικών</u> <u>Ασφαλίσεων, για την παραβίαση του Άρθρου 32 του ΓΚΠΔ.</u>

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα